VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG 576. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2023.2.22. – 2023.2.23.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Energiapolitika és munkaerőpiac: a foglalkoztatásra gyakorolt hatások az energetikai szempontból átalakuló régiókban

(saját kezdeményezésű vélemény)

(2023/C 146/02)

Előadó: **Maria del Carmen BARRERA CHAMORRO**

Közgyűlési határozat:	2022.1.20.
Jogalap:	az eljárási szabályzat 52. cikkének (2) bekezdése
	saját kezdeményezésű vélemény
Illetékes szekció:	„Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.1.30.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023.2.22.
Plenáris ülésszak száma:	576.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	123/43/20

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) megállapítja, hogy az éghajlati vészhelyzet negatív hatásainak fokozódása, valamint az új geopolitikai és energiapiaci realitásokból eredő bizonytalanságok és válságok miatt az Európai Uniónak drasztikusan fel kell gyorsítania a tiszta energiára való átállást, és meg kell erősítenie Európa energiafüggetlenségét, hogy megszabaduljon a megbízhatatlan beszállítóktól és a volatilis fosszilis tüzelőanyagoktól. Az EGSZB ezért üdvözli az Európai Bizottság erre irányuló terveit (pl. a REPowerEU-t és annak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül történő kiegészítő finanszírozását).

1.2 Az EGSZB arra is rámutat, hogy a környezeti (éghajlati vészhelyzet) és az energetikai kockázatok (a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség) hatással vannak a gazdasági tevékenységekre és az összes kapcsolódó szakpolitikai intézkedésre, és különböző módokon nagy hatást gyakorolnak a legkiszolgáltatottabb régiókra, gazdasági ágazatokra, munkavállalókra és népességcsoportokra. Az EGSZB ezért úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani az „igazságos átmenet régiókra”, ahol szorosabb kapcsolat van az energiaágazat fejlődése és a munkaerőpiaci követelmények között, és konkrét szakpolitikai intézkedésekre lesz szükség.

1.3 E tekintetben a legmegbízhatóbb tanulmányok azt mutatják, hogy általánosságban a sikeres zöld átállással, és különösen a sikeres energetikai átállással növekedhet a GDP (egyes tanulmányok becslései szerint ez a növekedés 2050-re 5,6 %-os lesz), a foglalkoztatási szint (az ILO és az IRENA becslései szerint a létrehozott munkahelyek száma négyszerese lesz a megszűnő munkahelyek számának), valamint – a magasabb képzettségi követelmények miatt – a munkahelyek minősége. A rendelkezésre álló energiaforrások, különösen a megfelelő uniós zöld taxonómia keretében megnevezett és ösztönzött megújuló energiaforrások mennyiségének növelése révén olcsóbbá váló energia javítani fogja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, és a termelés is fokozódni fog, aminek köszönhetően több munkahely jön létre. A megújuló energiák területén létrehozott munkahelyek általában nehezebben áthelyezhetők, ezért számos régió számára előnyösek lesznek, különösen azok számára, amelyeket jobban fenyeget az elnéptelenedés veszélye. A munkakörnyezet pozitív egészségügyi hatásait is figyelembe kell venni.

1.4 Az EGSZB-t azonban komoly aggodalommal töltik el az energetikai átmenet nyomán rövid és középtávon keletkező súlyos negatív gazdasági, foglalkoztatási és társadalmi hatások, amelyeket tovább súlyosbít az ukrajnai háború okozta jelenlegi válság és a gazdasági helyzet (a magas infláció). Az emelkedő energiaárak Unió-szerte hatással voltak a legkiszolgáltatottabb háztartásokra, valamint számos vállalatra. A magas energiaszámlák növelik a vállalatok költségeit, és hatással vannak termelési és foglalkoztatási szintjükre, ami szerkezetátalakítási tervek kidolgozására kényszeríti őket. Ez bizonyítja, hogy az energiapolitika és annak változásai lényegesek a munkaerőpiaci szereplők – a munkavállalók és a munkáltatók – alkalmazkodása és a közöttük lévő egyensúly szempontjából. Ezért fontos, hogy az energiapiacot mihamarabb stabilizálják, és a jövőben a zöld és digitális átállást, a rezilienciát és a versenyképességet figyelembe vevő új szabályokkal kezeljék.

1.5 Az új vészhelyzetekkel terhelt jelenlegi helyzetben az EGSZB az energetikai átalakulás e negatív hatásainak kiigazítása, illetve enyhítése érdekében azt javasolja, hogy a tagállamok vizsgálják meg, hogyan rendelkezhetnének olyan munkaerőpiaci politikákkal, amelyek jobban beépülnek mind a szabályozási keretekbe és a környezetvédelmi és energiapolitikákba (a fenntartható, minőségi foglalkoztatást célzó, az energetikai átállás hozzáadott értékét képviselő ösztönzők; a szerkezetátalakítási folyamatok költségeinek megosztására szolgáló alapok, akár ideiglenes, akár végleges szerkezetátalakításról van szó; a dekarbonizált gazdaságban a foglalkoztathatóság javítását célzó átképzési programok stb.), mind pedig a szociális jóléti politikákba (az energetikai szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés garanciái, a helyettesítő jövedelemhez és megfelelő minimumjövedelemhez való hozzáférés biztosítása stb.). Ezt az integrációt – a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv végrehajtását célzó nemzeti intézkedések keretében – mindig szociális párbeszéd és kollektív tárgyalások útján kell megvalósítani, az egyes államok különböző munkaügyi kapcsolatrendszerei autonómiájának és sokszínűségének sérelme nélkül.

1.6 Mivel e kihívások igen összetettek, az EGSZB azt javasolja, hogy a megújított (gazdasági, társadalmi és területi) kohéziós politika részeként kezeljék prioritásként az energetikai átmenet, a munkaerőpiacok és a regionális fejlesztés közötti összefüggéseket. Bár az uniós energiapolitika és a munkaerőpiac közötti kapcsolat regionális összefüggésben valamennyi uniós régiót érinti, az igazságos átmenet régiók esete sajátos, mivel nagymértékben a hagyományos energiákra támaszkodnak, ami hatással van a kapcsolódó iparágakra. E célból olyan hasznos mutatókat kell figyelembe venni, mint például a dekarbonizáció foglalkoztatási potenciáljára vonatkozó mutató. Az EGSZB megerősíti azt a meggyőződését, hogy az éghajlat-politika és az energetikai átmenet célkitűzéseinek eredményes megvalósításához hatékonyabban kell alkalmazni az igazságos átmenet mechanizmust, figyelembe véve, hogy ennek üteme összeegyeztethető legyen a kis- és nagyvállalatok helyzetével. Az ezt kiegészítő új, regionális szintű intézkedéseket e feltételek mellett kell végrehajtani. Ennek célja, hogy minél több munkahelyet megőrizzünk, és biztosítsuk, hogy az új munkahelyek jó minőségűek legyenek, oly módon, hogy ez mindig a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások, valamint a szociális gazdasági szervezetek tényleges vagy hatékony igénybevételével, illetve bevonásával történjen. Az Európai Bizottságnak elő kell mozdítania ezt a határozottabb szociális dimenziót. Minden mérlegelt intézkedést vagy szakpolitikát mindig úgy kell megfogalmazni, hogy az tiszteletben tartsa a nemzeti munkaügyi kapcsolatrendszerek jellemzőit, valamint a szociális partnerek szerepét, hatásköreit és autonómiáját.

1.7 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, a Parlamentet, a tagállamokat és az EU régióit, hogy innovatívabb és hatékonyabb módon vonják be a szociális partnereket és más civil társadalmi szervezeteket a foglalkoztatás és a szociális védelem szempontjából magas hozzáadott értékkel bíró energetikai átállási politikák kialakításába és végrehajtásába, valamint azok nyomon követésébe és értékelésébe. A vonatkozó esettanulmányok rámutattak az e területen tapasztalható területi egyenlőtlenségekre, ezért az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy – a szociális párbeszédre támaszkodva és a szociális gazdaság bevonásával – hozzanak intézkedéseket a kiegyensúlyozottabb területi és társadalmi-gazdasági fejlődés elősegítése érdekében. A gazdasági, munkaügyi és társadalmi szempontból igazságos energetikai átmenet biztosítása érdekében támogatni lehet például az egyeztetési folyamatokat és adott esetben a szociális megállapodásokra irányuló folyamatokat.

1.8 Az EGSZB elismeri, hogy a geopolitikai válságtól sújtott jelenlegi helyzetben meg kell erősíteni mind az állami, mind a magánberuházásokkal kapcsolatos politikákat, valamint a szociális kompenzációs politikákat, tekintettel azokra a negatív hatásokra, amelyek az uniós nagyvállalatok és kkv-k versenyképességét, valamint a legkiszolgáltatottabb háztartásokat érik. A piaci feltételek stabilizálása és az európai polgárok egyetemes ellátásának biztosítása érdekében – egyéb mechanizmusok mellett – ösztönözni kell a REPowerEU terv alkalmazását a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében. Ezt a szükségletet és sürgős helyzetet további gazdasági és szociális beruházási intézkedésekkel (pl. a magasabb üzleti költségek kompenzálására nyújtott támogatással, az energiaszegénység megelőzését szolgáló erőforrások garantálásával stb.), ám a vállalt dekarbonizációs célok csökkentése nélkül kell kezelni, mivel a további lassulásnak közép- és hosszú távon több negatív hatása lenne, mint a gyorsulásnak.

1.9 Az EGSZB úgy véli, hogy a nagyvállalatoknak és a kkv-knak egyaránt fontos szerepet kell játszaniuk az energetikai átalakulás célkitűzésének elérésében, mivel szigorú feltételeket kell teljesíteniük a fenntartható, minőségi foglalkoztatás és a szociális védelem előmozdítását, valamint az energetikai szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés biztosítását illetően (például az energiaszegénység megelőzése révén). A kkv-k előtt álló legnagyobb nehézségek kezelése érdekében azonban az EGSZB kéri, hogy folyamatos támogató és segítő szolgáltatásokkal javítsák – gyorsítsák fel és egyszerűsítsék – a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférését szolgáló programokat.

1.10 Az EGSZB azt ajánlja továbbá, hogy az európai energetikai átalakulás felgyorsítása érdekében fokozzák a termelő-fogyasztók (passzív energiafogyasztók, akik megújulóenergia-termelőként aktív polgárokká válnak) és a polgárok (energiaközösségek) részvételét.

1.11 Az EGSZB úgy véli, hogy az energetikai átalakulásra irányuló területi terveket az igazságos társadalmi egyeztetésre vonatkozó megfelelő egyezményeknek vagy megállapodásoknak kell kísérniük. Ezek segítségével a színvonalas, fenntartható munkahelyek megteremtését és fenntartását, valamint az emberek támogatását a tervezett intézkedések kidolgozásának, végrehajtásának és értékelésének szükséges feltételévé kell tenni. Ugyanez vonatkozik az energetikai átmenet előmozdítására kapott forrásokra is.

1.12 Azonban a makropolitikai szinten megvalósuló energetikai átalakulás kapcsán folytatott szociális párbeszéd és kollektív tárgyalások során szerzett tapasztalatok nem kedvezőek. A legtöbb országban a szociális partnerek bevonása a kettős (digitális és zöld) átállással kapcsolatos szakpolitikák tervezésébe, végrehajtásába és kidolgozásába elégtelennek tekinthető.

2. **Háttér és főbb elemek**

2.1 Az EGSZB üdvözli, hogy az EU globális szinten jelentős kibocsátóként kötelező erejű kötelezettséget vállalt arra, hogy 2050-ig eléri a klímasemlegességet, és ezt a COP27 konferencián (2022. november 7–8.) a többi jelentős globális kibocsátó kétségei ellenére megerősítette. Hangsúlyozza azonban, hogy az elkövetkezendő években az európai gazdaság és az uniós energiarendszer dekarbonizálása érdekében hozott intézkedések hatékonysága nemcsak e környezetvédelmi célkitűzés elérésétől függ majd, hanem attól is, hogy az átalakulás mindenki számára igazságos-e, elősegítve egy modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal és magas szintű minőségi foglalkoztatással rendelkező, fenntartható és virágzó társadalom kialakulását.

2.2 Az EGSZB a *Stratégiai jövőkép az energetikai átmenetről az EU stratégiai autonómiájának lehetővé tétele érdekében* című általános véleményében ([1]) elismeri az energia dekarbonizációs folyamatában rejlő, a jólétet érintő lehetőségeket, ugyanakkor a jelenlegi energiaválságból eredő társadalmi és gazdasági kockázatokra is figyelmeztet. Az időszakos problémák mellett – amelyek további nyomást gyakorolnak az Unióra és megnehezítik a vállalt dekarbonizációs célkitűzések elérését (háború Ukrajnában, inflációs válság stb.) – olyan strukturális problémák is fennállnak, mint az éghajlatváltozás, amelynek az EU-ra és régióira gyakorolt negatív hatásai egyre nyilvánvalóbbak.

2.3 Az EGSZB tudatában van annak, hogy a magas gáz- és villamosenergia-árak súlyosan érintenek minden vállalkozást, valamint a legkiszolgáltatottabb háztartásokat. Az inflációs spirál miatt ipari üzemek (pl. a szlovákiai Slovalco) zárnak be, számos vállalatnak pedig romlik a versenyképessége.

2.4 Az EGSZB ezenkívül megjegyzi, hogy az Eurofound jelentései ([2]) szerint nőtt az energiaszegénység. Bár a tagállamok fokozott erőfeszítéseket tettek az új válságok és vészhelyzetek társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítését célzó szociális intézkedések bevezetésére, ezek elégtelennek bizonyulnak. Ezért fontos a szociális célkitűzések megerősítése: amint azt az EEA is hangsúlyozta, az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló szakpolitikai és intézkedéscsomagok kidolgozása és végrehajtása során figyelembe kell venni a társadalmi hatások eloszlását és azt, hogy miként lehet azokat méltányosabbá tenni azokban az esetekben, amikor azok elkerülhetetlenek (*Exploring the social challenges of low-carbon energy policies in Europe* [Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelésre vonatkozó európai politikákkal járó társadalmi kihívások feltárása], 2021. október ([3])).

2.5 Ebben az új vészhelyzetekkel terhelt helyzetben az EGSZB kéri azon célzott uniós és nemzeti intézkedések kiterjesztését és fokozását, amelyek az ambiciózus éghajlat-politikai célok megvalósításával járó legkárosabb gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási hatások ellensúlyozására irányulnak, anélkül, hogy megkérdőjelezné e célokat. Úgy véli továbbá, hogy ezeket az intézkedéseket a kohéziós politikákon belül kell kialakítani. Az EGSZB már egy korábbi véleményében ([4]) (ECO/579) is kiemelte, hogy az uniós éghajlat-politikák keretében hangsúlyt kell helyezni a kohéziós politikákra. Ennek célja egyrészt azon intézkedések előtérbe helyezése, amelyek megkönnyítik a vállalatok számára, hogy alkalmazkodjanak az energetikai átmenet követelményeihez, beleértve az ebből következő szerkezetátalakítást is, másrészt az, hogy megelőzzék az energiaszegénységet.

([1]) HL C 75., 2023.2.28., 102. o.
([2]) https://www.eurofound.europa.eu/publications/customised-report/2022/the-cost-of-living-crisis-and-energy-poverty-in-the-eu-social-impact-and-policy-responses-background.
([3]) https://www.eea.europa.eu/publications/exploring-the-social-challenges-of.
([4]) HL C 323., 2022.8.26., 54. o.

2.6 Strukturálisabb szinten az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag célja az uniós jogszabályok felülvizsgálata és aktualizálása, valamint kezdeményezések indítása annak biztosítása érdekében, hogy az uniós szakpolitikák összhangban legyenek a Tanács és az Európai Parlament által elfogadott éghajlat-politikai célokkal, amint azt az európai zöld megállapodás előrevetíti, és ahogyan azt az európai éghajlat-politikai jogszabályok kötelező jelleggel előírják. **Az EGSZB ezért úgy véli, hogy az éghajlati vészhelyzet leküzdésére irányuló politikák jelentős változásokat idézhetnek elő a gazdaságban, és rövid, közép- és hosszú távon társadalmi zavarokat okozhatnak, amelyek – különösen bizonyos régiókban – hatással lehetnek a foglalkoztatásra és a jólétre. Továbbá ahogyan nincs társadalmi fejlődés erőteljes gazdasági teljesítmény nélkül, úgy fenntartható gazdasági növekedés sem lehetséges a zöld átállás biztosítása és a szociális és foglalkoztatási szempontból igazságos energetikai átalakulás biztosítása nélkül.**

2.7 **A munkaerőpiacokra gyakorolt hatások drámaibbak lesznek egyes**, nagy szén-dioxid-kibocsátású iparágakkal rendelkező **ágazatokban és régiókban**, ahol az ilyen termelés leállhat. Az energetikai átmenet szükséges felgyorsítását egy „igazságos átmenet mechanizmussal” kell kísérni. Mivel ez az átmenet nem jár automatikusan kedvező hatásokkal, az EGSZB-nek meggyőződése, hogy a sikeres energetikai átalakulás biztosításához elengedhetetlen, hogy **inkluzív** (a fenntartható, tisztességes munkahelyeket előmozdító) **beruházási politikákat alakítsanak ki és hajtsanak végre**, méghozzá a társadalom részvételével, a foglalkoztatottak és képviseleteik szempontjainak figyelembevételével makro- (uniós és nemzeti), mezo- (ágazati) és mikroszinten (vállalatok, helyi egységek) egyaránt.

2.8 E bizonytalan és változó körülmények között az EGSZB úgy véli, hogy az energiaunió és a zöld megállapodás keretei helyesek, **de nem elégségesek az olyan éghajlat- és energiapolitikák végrehajtásához, amelyek** a technológiai innovációba, a fenntartható, minőségi munkahelyteremtésbe, a humántőke képzésébe és a regionális társadalmi tőke megteremtésébe irányuló intenzív beruházások révén **biztosítják a társadalmi és regionális kohéziót**. Az EGSZB e célból a bevált gyakorlatok alkalmazását szorgalmazza ([5]). Emlékeztet arra, hogy léteznek ilyen stratégiák, például Portugáliában és Görögországban a korábbi barnaszénbányászati területeken a napelemes rendszerek kiépítésére irányuló projektek, vagy Litvániában a termelő-fogyasztóknak nyújtott nagyon célirányos támogatás. Az EGSZB megjegyzi, hogy ezek a tapasztalatok még mindig nem jelentenek elterjedt vagy bevett gyakorlatot.

2.9 Az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságának felkérésére készített jelentés szerint **2050-re az EU GDP-jének 5,6 %-ába kerül az, ha az igazságos európai energetikai átmenetre irányuló politikák nem elég ambiciózusak**. Az EGSZB osztja azt a nézetet, hogy e költségek elkerüléséhez **eredményesen meg kell valósítani az igazságos átmenetet, többek között a foglalkoztatás területén is**. A jelentés számos uniós intézkedést javasol és számszerűsít ennek érdekében ([6]):

— ambiciózus uniós finanszírozás a tagállami források mellett a tisztaenergia-technológiákkal kapcsolatos innováció támogatására. Az EGSZB az INT/913. sz. véleményében már kifejtette ezirányú nézeteit,

— az EU globális vezető szerepe az energetikai átalakulás terén folytatott többoldalú együttműködésben évi 94 milliárd EUR-t eredményezne,

— az uniós taxonómiai rendelet – azáltal, hogy egyértelműbbé teszi, mit jelent a felelős energetikai beruházás, valamint előmozdítja a környezetvédelmi és szociális kormányzást – évi 39 milliárd EUR-val növelné az uniós GDP-t.

2.10 Az EGSZB úgy véli, hogy nemcsak a nagyvállalatok, hanem a kkv-k is alapvető részét képezik annak a megoldásnak, amely a versenyképes, klímasemleges, körforgásos és inkluzív uniós gazdasághoz vezet. Meg kell teremteni és fenn kell tartani a megfelelő finanszírozási és támogatási feltételeket. Egyszerűsített és kiigazított adminisztratív eljárások révén hozzáférhetőbbé kell tenni a finanszírozást a kkv-k számára. A kkv-kat támogató szolgáltatások létrehozása megkönnyíti az ilyen intézkedések tényleges igénybevételét, és elősegíti, hogy fenntartható üzleti ökoszisztémákat hozzanak létre valamennyi uniós régióban (NUTS I, II és III), és nem csak azokban, amelyek a jelenlegi minősítés szerint az igazságos átmenet szakaszában vannak (körülbelül száz NUTS III és 31 NUTS II régióban) ([7]).

2.11 Az EGSZB üdvözli az Igazságos Átmenet Alap és a Szociális Klímaalap létrehozását ([8]). Meggyőződése azonban, hogy ezek az alapok nem fogják biztosítani a társadalmi-gazdasági és foglalkoztatási hatások társadalmilag felelős módon történő kezeléséhez szükséges teljes pénzügyi támogatást. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az igazságos energetikai átmenet nem csupán a finanszírozásról szól, hanem magában foglalja azt a célt, hogy minőségi munkahelyek jöjjenek létre, erősödjön a demokratikus részvétel (a vállalkozások szintjén is), tiszteletben tartva a nemzeti munkaügyi kapcsolatrend-

([5]) Lásd: HL C 47., 2020.2.11., 30. o. és HL C 62., 2019.2.15., 269. o.
([6]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694222/EPRS_STU(2021)694222_EN.pdf.
([7]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background.
([8]) HL C 152., 2022.4.6., 158. o.

szerek autonómiáját és sokszínűségét, valamint fennmaradjon és tovább növekedjen az európai vállalatok versenyképessége. Az EGSZB konkrét intézkedéseket szorgalmaz minden szinten – az európai szemeszter működését illetően is – a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a szociális partnerek fokozott bevonása érdekében. Az EGSZB szerint elő kell írni továbbá olyan mechanizmusok létrehozását, amelyek nyomon követik és értékelik az igazságos energetikai átmenetre szánt források megfelelő felhasználását, ellenőrizve, hogy az ilyen közfinanszírozásban részesülő vállalatok teljesítik-e a szociális és foglalkoztatási célkitűzéseket.

2.12 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a nemzeti energia- és klímatervek és az igazságos átmenetre vonatkozó tagállami területi tervek értékelése során erősítse meg a foglalkoztatási és szociális célokat, például a következőket:

— olyan aktív munkaerőpiaci politikák beépítése a tervekbe, amelyek a minőségi zöld munkahelyekre való átképzés és az ezeket célzó oktatási beruházások révén megkönnyítik a munkahelyváltást,

— a dekarbonizáció miatt állásukat elvesztő emberek támogatása a kedvezményezett államok és vállalatok által biztosított pénzeszközökkel, hogy az energetikai átmenet foglalkoztatási mérlege pozitív legyen,

— a megújuló energiákban rejlő regionális gazdasági potenciál, valamint a villamosenergia-termelésben való részvétel új formáinak fejlesztése (például önellátó szövetkezetek létrehozása, amelyek képesek többletet termelni a közösség számára; az önfoglalkoztatás előmozdítása a megújuló energiatermelésben stb.),

— az energiaszegénység elleni hatékony küzdelem. A szociális jogok európai pillére (20. alapelv) meghatározza, hogy a teljes lakosság számára garantálni kell az energetikai szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az EGSZB úgy véli, hogy e nagyratörő célok elérése érdekében mindenképpen támogatni kell a jövőre vonatkozó területi foglalkoztatási és szakképzési tervek kidolgozását, biztosítva valamennyi érdekelt fél, különösen a szociális partnerek aktív részvételét.

3. **Kontextus és az igazságos energetikai átmenet foglalkoztatási hatásaival kapcsolatos főbb nemzetközi tudományos megállapítások**

3.1 Az EGSZB megállapítja, hogy a hagyományos fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművek megújuló energiaforrásokkal való felváltása különböző módokon befolyásolhatja a foglalkoztatást. Új zöld munkahelyeket teremthet a megújulóenergia-ágazatban, ugyanakkor kiszoríthatja a foglalkoztatást más ágazatokban. Figyelembe kell venni az energiaárak lehetséges emelkedését, amely elfojthatja a munkaerő iránti keresletet az energiaigényes ágazatokban, és csökkentheti a magánháztartások vásárlóerejét. Az adatok megerősítik, hogy a megújuló energiaforrásokra irányuló energiapolitika az iparosodott országokban munkahelyeket teremt, szüntet meg vagy alakít át.

3.2 Az EGSZB megjegyzi, hogy nincs teljes tudományos konszenzus az energetikai átállás végső foglalkoztatási mérlegét illetően. Egyes tanulmányok olyan esetekre mutatnak rá, ahol nem volt nettó foglalkoztatásnövekedés (Lengyelország esetében), vagy az nagyon szerény volt (Németország esetében). Az ILO becslése szerint azonban a gazdaság dekarbonizációja mintegy 6 millió munkahely megszűnésével jár majd, viszont a létrehozott munkahelyek száma megnégyszereződik: az IRENA tagországai esetében 11 millióról 43 millióra emelkedik 2030-ra ([9]). Az IEA valamennyi forgatókönyve szerint növekedni fog a tiszta energiával kapcsolatos foglalkoztatás, ellensúlyozva a munkahelyek megszűnését a fosszilis tüzelőanyagokra épülő ágazatokban. A 2050-es nettó nulla kibocsátási forgatókönyv szerint 16 millió munkavállaló fog átállni a tiszta energiával kapcsolatos új feladatkörökre. Az USA-ra vonatkozó USEER-jelentés ([10]) (2022) hasonló becsléseket tartalmaz: az energetikai foglalkoztatás 4 %-kal nőtt a tiszta energiának köszönhetően (a teljes foglalkoztatás mindössze 2,8 %-kal).

3.3 Az EGSZB különböző egyensúlyhiányokat állapít meg. A tiszta energiával kapcsolatos új munkahelyek nem mindig ugyanazon a helyen találhatók, mint azok, amelyek helyébe lépnének, és új készségeket igényelnek. Ezért a nemzeti jogszabályoknak és energiapolitikáiknak arra kell összpontosítaniuk, hogy biztosítsák a kapacitásépítést egy olyan sikeres átmenet érdekében, amely a lehető legnagyobb mértékben a többség javát szolgálja. Emellett a megújulóenergia-iparban a női munkaerő aránya magasabb (32 %), mint az energiaágazat más területein, bár ez az arány csak 21 % a szélenergia-ágazatban, ami azt mutatja, hogy ezen a területen továbbra is élnek a nemi sztereotípiák. Ezért a nemzeti jogszabályoknak és az azok végrehajtását célzó politikáknak kiemelten kell kezelniük a nemek közötti egyenlőséget az új munkahelyeken.

([9]) https://irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2019/Jan/IRENA_Gender_perspective_2019.pdf.
([10]) https://www.energy.gov/policy/us-energy-employment-jobs-report-useer.

3.4 Az EGSZB elengedhetetlennek tartja annak felismerését, hogy az energetikai átalakulás nemcsak technológiai kérdés, valamint a köz- és magánberuházások kérdése, hanem mélyreható, globális társadalmi kihívás is. Ezért biztosítani kell és elő kell mozdítani a felhasználó civil társadalom és a termelő munkát végző társadalom részvételét (a vállalkozások és munkavállalók részvételét közvetlenül és képviseleteiken keresztül). Az éghajlati szempontoknak mindenfajta szakpolitikában és döntésben jelen kell lenniük. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy ezeket a szempontokat a különböző szintű hatóságok és a szociális partnerek, valamint a civil társadalmat képviselő más szervezetek közötti társadalmi egyeztetési folyamatok, illetve adott esetben megállapodások révén kell érvényesíteni – az állami munkaügyi kapcsolatrendszerek autonómiájának és sokszínűségének mindenkori tiszteletben tartása mellett –, hogy az energetikai átmenetet a munkavállalók, a fogyasztók és általában véve a lakosság részvételével lehessen megvalósítani.

3.5 Az EGSZB megjegyzi, hogy a tudományos szakirodalom és a sikeres és sikertelen esetekből leszűrt tapasztalatok alapján nincs egyetlen előre meghatározott útja az átalakulásnak, valamint hogy az, hogy az energetikai átmenet milyen módon hat a foglalkoztatásra és a munkahelyekre, függ attól, hogy milyen társadalmi feltételek mellett vezetik be a technológiákat és hajtják végre az energetikai átállással járó változtatásokat. A vállalati szintű esettanulmányokból (pl. Renault, Siemens Energy [11]) származó adatok azt mutatják, hogy ahol a munkavállalókat bevonták, a változások elfogadása pozitív eredményekhez vezetett (javult a munkavállalók képzettsége, a termelékenység és a termékminőség).

3.6 Azonban az energetikai átalakulással összefüggésben folytatott szociális párbeszédről és kollektív tárgyalásokról szóló következtetések makropolitikai szinten nem pozitívak. A legtöbb országban a szociális partnerek bevonása a kettős (digitális és zöld) átállással kapcsolatos szakpolitikák tervezésébe, végrehajtásába és kidolgozásába elégtelennek tekinthető. Egyes országok tapasztalatai alapján ez a hiányosság a szociális partnerek előtt álló két alapvető kihívásból eredhet:

— annak ellenére, hogy az intézményi keretek figyelemre méltóan sokfélék, mindegyikből hiányoznak az olyan intézkedések, amelyek előmozdítanák a szociális párbeszédet és a kollektív tárgyalásokat az igazságos energetikai átmenethez kapcsolódó szociális és munkavállalói jogok kialakítása során (pl. Olaszország, Spanyolország, Lengyelország, Németország stb.),

— a partnerek nem rendelkeznek elegendő kapacitással ahhoz, hogy megfelelően részt vegyenek az energetikai átalakulás kapcsán a munka jövőjéről szóló vitákban, prioritásokat fogalmazzanak meg és hatékonyan megvalósítsák programjaikat. Ez annak ellenére is így van, hogy egyes nemzeti jogszabályok – például az igazságos energetikai átmenet érdekében a „szociális egyeztetési megállapodások” előmozdításáról szóló spanyol jogszabály (7/2021. sz. törvény) – foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

4. **Általános megjegyzések**

4.1 Az EGSZB tudomásul veszi azokat az elemzéseket, amelyek szerint mind az uniós szakpolitikai, mind a jogi eszközök fontosak lehetnek az energetikai átalakulás kihívásainak gazdasági, társadalmi és munkaügyi szempontból igazságosan történő kezeléséhez. Úgy véli azonban, hogy a minden tagállamban bevezetett eszközöket (pl. az európai üzemi tanácsokról szóló irányelv vagy a munkavállalók tájékoztatásának és a velük folytatott konzultációnak az általános keretéről szóló irányelv) ténylegesen alkalmazni és érvényesíteni kell. Az EGSZB kéri, hogy a különböző szinteken ösztönözzék és fogadják el a legmegfelelőbb reformokat, amelyek célja a szociális párbeszéd megerősítése, valamint a kollektív tárgyalások bevonása az igazságos energetikai átmenethez kapcsolódó folyamatokba annak érdekében, hogy elősegítsék a pozitív mérleget a fenntartható munkahelyek teremtése és a munkavállalók védelme terén, miközben minden tagállamban és régióban fenntartják a megfelelő gazdasági és üzleti szerkezetet, tiszteletben tartva a szociális partnerek autonómiáját.

4.2 A tapasztalatok azt is mutatják, hogy az energetikai átalakulásból eredő gazdasági változások és a foglalkoztatási struktúrát érintő változások sikeresek és sikertelenek is lehetnek az igazságos társadalmi és foglalkoztatási átmenet szempontjából, attól függően, hogy a foglalkoztatás volumene lényegében megmarad-e azáltal, hogy a munkaerő a szénlábnyomuk miatt nem fenntartható tevékenységekből más, fenntartható munkahelyekre helyeződik át. Az energia- és a foglalkoztatáspolitika közötti kölcsönhatás a tágabb regionális környezetre vagy kontextusra is hatással van, lehetőségeket és kockázatokat teremtve (pl. átvételi árak; az emelkedő energiaárak veszélyeztetik az ipari munkahelyeket, mint például Németország és Spanyolország esetében). Az EGSZB megjegyzi, hogy egyes regionális tapasztalatok szerint – például az észak-spanyolországi bányászati térségben – az energetikai átalakulás által teremtett új munkahelyek száma jóval kisebb, és e munkahelyek bérezése alacsonyabb, mint a korábbiaké.

4.3 Globálisabb szempontból nézve az EGSZB megjegyzi, hogy a legmegbízhatóbb tanulmányok szerint a világ energiaipari munkavállalóinak mintegy 45 %-a magasan képzett, míg a gazdaság egészében ez az arány alig 25 %. Ez azonban nem mindenhol lehetséges, és az érintett munkavállalók számára még inkább biztosítani kell az igazságos és emberközpontú átmenetet annak érdekében, hogy a dekarbonizáció ne vezessen nettó munkanélküliséghez, mint Lengyelország esetében.

---

[11] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/733972/IPOL_STU(2022)733972_EN.pdf.

4.4 Az EGSZB meg van győződve arról, hogy – az IRENA és az ILO jelentéseivel ([12]) összhangban – a megújuló energiaforrásokban rejlő, a fenntartható, tisztességes munkahelyek létrehozására vonatkozó potenciál egyértelműen mutatja, hogy nem kell választani a környezeti fenntarthatóság és a munkahelyteremtés között. A kettő egyszerre megvalósulhat és meg is kell valósulnia, a megfelelő jogi, politikai és pénzügyi feltételek megteremtése, a finanszírozásban részesülő valamennyi vállalat megfelelő elszámoltathatóságának megkövetelése, valamint az összes érdekelt fél (területek, szociális partnerek és polgárok) irányításba való bevonása révén.

5. **Részletes megjegyzések**

5.1 Az EGSZB megjegyzi, hogy az energiaipar egyre inkább stratégiai szerepet fog játszani a gazdaságban, mivel minden ágazat számára kulcsfontosságú hajtóerőt jelent. A jelenlegi válságforgatókönyvek és változások idején azonban számos egyensúlyhiányt és kockázatot hordoz, amelyeket megfelelő beruházásokkal, koherens szakpolitikákkal és új irányítási struktúrákkal kell kezelni a területi gazdaság, a civil társadalom és a szociális partnerek bevonásának biztosítása érdekében. Az energetikai átalakulásra irányuló területi terveket az igazságos társadalmi konzultációra vonatkozó megfelelő egyezményekkel vagy megállapodásokkal kell kísérni, amelyekben a minőségi, fenntartható foglalkoztatás megteremtése és fenntartása, valamint az emberek támogatása a tervezett intézkedések kidolgozásának, végrehajtásának és értékelésének szükséges feltétele.

5.2 Az EGSZB emlékeztet arra, hogy a társadalmilag igazságos átalakulási folyamatok végrehajtását és figyelemmel kísérését szolgáló alapvető irányítási rendszerek egyike az európai szemeszter. Az EGSZB már korábban kijelentette, hogy a szociális jogok európai pillérének az európai szemeszter ciklusa alatti végrehajtása és annak a szociális eredménytáblán keresztül történő nyomon követése a helyes irányba tett lépés ([13]). Úgy véli azonban, hogy nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a környezetvédelmi és a munkaügyi politikák közötti kölcsönhatásra annak érdekében, hogy elősegítsük a fenntartható, minőségi munkahelyek létrehozásának kedvező környezet kialakulását, valamint hogy elegendő jövedelmet biztosítsunk azok számára, akik elveszítik munkahelyüket, és nem tudnak újra elhelyezkedni. Meg kell erősíteni a régiók és társadalmi tőkéjük szerepét, az intelligens szakosodást és a humántőke-programot.

5.3 Az EGSZB megismétli, hogy végre kell hajtani a vonatkozó uniós és tagállami vívmányokat a munkajog és a szociális biztonság területén. Az EGSZB által korábban elmondottaknak megfelelően a szociális jogok európai pillérét (a szociális pillér) kihirdették a 2017. novemberi göteborgi csúcstalálkozón, és ezzel az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság megerősítette, hogy elkötelezettek a mindenki javát szolgáló, igazságosabb és egyenlőbb Európa érdekében végzett munka iránt. A pillérnek irányt kell mutatnia a jobb élet- és munkakörülmények felé haladó megújult felzárkózás és a gazdasági, munkaerőpiaci és szociálpolitikai reformok számára ([14]).

5.4 Az EGSZB megjegyzi, hogy az európai klímarendeletet végrehajtó jogszabályok között jelentős különbségek vannak. Egyes jogszabályok – például a vonatkozó francia jogszabály – hangsúlyozzák, hogy a munkáltatóknak és a munkavállalók képviselőinek szerepük van a zöld átállás és a társadalmi-foglalkoztatási kérdések közötti kölcsönhatásban, míg más jogszabályok – például az olasz és a spanyol, vagy a kelet-európai országok igazságos átmenetet megvalósító régióinak jogszabályai – alig tesznek említést ezekről a kötelezettségekről és jogokról. Az EGSZB felhívja például a figyelmet a sikeres franciaországi tapasztalatokra (2021-1104. sz. törvény), amelyek értelmében a „zöld átállás kihívásainak" fogalmát beépítették a munka törvénykönyvébe, kiegészítve azt ágazati megállapodásoknak biztosított hatáskörökkel, előremutató munkahely- és készségmenedzsment-rendszerekkel a zöld és az energetikai átállás kihívásainak való megfelelés érdekében (L2242-20. cikk), valamint a környezetvédelmi és közegészségügyi figyelmeztetésekhez való szakszervezeti joggal (L4133-1–L4133-4). Ezért az EGSZB – a különböző európai munkaügyi kapcsolatrendszerek autonómiájának és sokszínűségének szigorú tiszteletben tartása mellett – arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa a bevált gyakorlatok különböző államok és régiók közötti cseréjére irányuló kezdeményezéseket.

5.5 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a sikeres átmenet fő előfeltétele egy proaktív és inkluzív megközelítés, amely biztosítja és támogatja a célzott munkaügyi és jóléti politikákat. A sikeres szakpolitikák fontos jellemzője, hogy a munkaerőpiac valós igényeihez igazodnak, különösen, de nem kizárólag azokban a régiókban, amelyeket a leginkább érint a fosszilis tüzelőanyagokról a megújuló energiaforrásokra való átállás, illetve az, hogy kiaknázzák az ilyen erőforrásokban gazdag régiók által kínált lehetőségeket. Az Igazságos Átmenet Alap hasznos ugyan, de megvannak a korlátai, melyeket orvosolni kell, és nem jelent átfogó választ az igazságos átmenet kihívásaira, de tagállami szinten további szakpolitikai intézkedésekkel támogatható.

5.6 Az EGSZB kéri, hogy a környezetvédelmi és az energetikai átmenettel kapcsolatos politikák, illetve a munkaerőpiaci és szociális védelmi politikák közötti kapcsolatok javítása érdekében a tervezett igazságos átmenet mechanizmus kialakítása és végrehajtása során fordítsanak nagyobb figyelmet a rendelkezésre álló fenntartható foglalkoztatási mutatókra. A

([12]) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/—dgreports/—dcomm/—publ/documents/publication/wcms_823807.pdf.
([13]) EGSZB-vélemény a következő tárgyban: *További észrevételek a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésről* (HL C 75., 2023.2.28., 35. o.).
([14]) Az EGSZB véleménye: *Tisztességes minimálbérek Európában* (HL C 429., 2020.12.11., 159. o.).

különböző NUTS-szinteken figyelembe kell venni a **dekarbonizációs foglalkoztatási potenciálra** (DEP) vonatkozó mutatót. Az új energiaválság foglalkoztatásra gyakorolt hatására vonatkozó adatok megszerzéséhez az Eurofound Európai Szerkezetátalakítási Figyelője ([15]) számos nyilvántartott eset tapasztalataival szolgál.

5.7 Az EGSZB kéri továbbá az **igazságos átmenet mechanizmus** végrehajtásának felgyorsítását és javítását ([16]). Az EGSZB üdvözli, hogy 2027-ig 55 milliárd eurót mozgósítanak az energetikai átalakítás által leginkább érintett régiókban a „senkit nem hagyunk hátra" elv megvalósítása érdekében, a következő három pillérrel ellensúlyozva a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi-gazdasági hatásait: az új Igazságos Átmenet Alap (több mint 25 milliárd EUR összegű beruházás), az InvestEU keretébe tartozó igazságos átmenet program (15 milliárd EUR a magánszektor számára) és az új közszektor-hitelezési eszköz (18,5 milliárd EUR közberuházást fog mozgósítani).

5.8 Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy az energetikai átmenetre vonatkozó területi tervek hivatalos formába öntésekor nemcsak az átmenettel kapcsolatos megállapodásokat (regionális szociális konzultáció) kell előmozdítani, hanem a kollektív tárgyalások bevált gyakorlatait is, valamint a munkavállalók bevonását a társadalmilag igazságos energetikai átmenetbe. E tekintetben nem szabad elfelejteni, hogy a megújuló energiaforrásokra való átállás a légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése révén javítja a környezet minőségét, ami jótékony hatással van az egészségre és a munkaerő termelékenységére.

5.9 Az EGSZB elengedhetetlennek tartja annak biztosítását, hogy Európa zöld dimenziója és az energetikai átmenet pozitív szinergiákat teremtsen az inkluzív átmenettel annak érdekében, hogy hozzájáruljon a vállalkozások sikeréhez, a munkavállalók minőségi, fenntartható foglalkoztatási lehetőségeinek bővítéséhez és valamennyi polgár jólétéhez egy olyan ökoszisztémában, amely tiszteletben tartja a bolygó egészségét.

Kelt Brüsszelben, 2023. február 22-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

([15]) https://www.eurofound.europa.eu/observatories/emcc/european-restructuring-monitor.
([16]) https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/finance-and-green-deal/just-transition-mechanism_hu.

MELLÉKLET

Az alábbi, a vita során elutasított módosító indítványoknál a támogató szavazatok száma elérte az összes leadott szavazat számának legalább egynegyedét (Esz. 74. cikk (3) bekezdés):

1. MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

SOC/718 Energiapolitika és munkaerőpiac

2.12. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekcióvélemény	Módosítás
Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a nemzeti energia- és klímatervek és az igazságos átmenetre vonatkozó tagállami területi tervek értékelése során ***erősítse meg*** a foglalkoztatási és szociális ***célokat***, például a ***következőket***:	Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a nemzeti energia- és klímatervek és az igazságos átmenetre vonatkozó tagállami területi tervek értékelése során ***ösztönözze*** a foglalkoztatási és szociális ***célok és politikák kiemeltebb kezelését***, például a ***következők révén***:
— olyan aktív munkaerőpiaci politikák beépítése a tervekbe, amelyek a minőségi zöld munkahelyekre való átképzés és az ezeket célzó oktatási beruházások révén megkönnyítik a munkahelyváltást,	— olyan aktív munkaerőpiaci politikák beépítése a tervekbe, amelyek a minőségi zöld munkahelyekre való átképzés és az ezeket célzó oktatási beruházások révén megkönnyítik a munkahelyváltást,
— a dekarbonizáció miatt állásukat elvesztő emberek támogatása a kedvezményezett államok és vállalatok által biztosított pénzeszközökkel, hogy az energetikai átmenet foglalkoztatási mérlege pozitív legyen,	— a dekarbonizáció miatt állásukat elvesztő emberek támogatása ***megfelelő munkaerőpiaci politikákkal és intézkedésekkel, valamint ha a nemzeti szabályok ezt előírják,*** a kedvezményezett államok és vállalatok által biztosított pénzeszközökkel, hogy az energetikai átmenet foglalkoztatási mérlege pozitív legyen,
— a megújuló energiákban rejlő regionális gazdasági potenciál, valamint a villamosenergia-termelésben való részvétel új formáinak fejlesztése (például önellátó szövetkezetek létrehozása, amelyek képesek többletet termelni a közösség számára; az önfoglalkoztatás előmozdítása a megújuló energiatermelésben stb.),	— a megújuló energiákban rejlő regionális gazdasági potenciál, valamint a villamosenergia-termelésben való részvétel új formáinak fejlesztése (például önellátó szövetkezetek létrehozása, amelyek képesek többletet termelni a közösség számára; az önfoglalkoztatás előmozdítása a megújuló energiatermelésben stb.),
— az energiaszegénység elleni hatékony küzdelem. A szociális jogok európai pillére (20. alapelv) meghatározza, hogy a teljes lakosság számára garantálni kell az energetikai szolgáltatásokhoz való hozzáférést.	— az energiaszegénység elleni hatékony küzdelem. A szociális jogok európai pillére (20. alapelv) meghatározza, hogy a teljes lakosság számára garantálni kell az energetikai szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
Az EGSZB úgy véli, hogy e nagyratörő célok elérése érdekében mindenképpen támogatni kell a jövőre vonatkozó területi foglalkoztatási és szakképzési tervek kidolgozását, biztosítva valamennyi érdekelt fél, különösen a szociális partnerek aktív részvételét.	Az EGSZB úgy véli, hogy e nagyratörő célok elérése érdekében mindenképpen támogatni kell a jövőre vonatkozó területi foglalkoztatási és szakképzési tervek kidolgozását, biztosítva valamennyi érdekelt fél, különösen a szociális partnerek aktív részvételét***. Ezeknek a terveknek figyelembe kell venniük az átmenet ütemének a vállalatokra, különösen a kkv-kra gyakorolt gazdasági következményeit is***.

Indokolás

A cél a szöveg pontosítása a szociális és foglalkoztatási célkitűzések/célok kiemeltebb kezelése tekintetében, valamint annak egyértelművé tétele, hogy pénzeszközök kifizetése (amennyiben nemzeti szabályok előírják) önmagában nem elegendő a munkahelymegszűnések problémájának megoldásához: ennél sokkal többre (politikákra, adminisztratív intézkedésekre stb.) van szükség a munkanélküliek támogatásához és munkaerőpiacra való visszailleszkedéséhez.

Végezetül, amint azt a véleménytervezet 1.6. pontja is kiemeli, fontos, hogy az átmenet üteme összeegyeztethető legyen a vállalatok, különösen a kkv-k helyzetével.

A szavazás eredménye:

Mellette: 73

Ellene: 78

Tartózkodott: 8

2. MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

SOC/718 Energiapolitika és munkaerőpiac

5.2. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekcióvélemény	Módosítás
Az EGSZB emlékeztet arra, hogy a társadalmilag igazságos átalakulási folyamatok végrehajtását és figyelemmel kísérését szolgáló alapvető irányítási rendszerek egyike az európai szemeszter. Az EGSZB már korábban kijelentette, hogy a szociális jogok európai pillérének az európai szemeszter ciklusa alatti végrehajtása és annak a szociális eredménytáblán keresztül történő nyomon követése a helyes irányba tett lépés ([1]). Úgy véli azonban, hogy nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a környezetvédelmi és a munkaügyi politikák közötti kölcsönhatásra annak érdekében, hogy elősegítsük a fenntartható, minőségi munkahelyek létrehozásának kedvező környezet kialakulását***, valamint hogy elegendő jövedelmet biztosítsunk*** azok számára, akik elveszítik munkahelyüket, és nem tudnak újra elhelyezkedni. Meg kell erősíteni a régiók és társadalmi tőkéjük szerepét, az intelligens szakosodást és a humántőke-programot. ([1]) EGSZB-vélemény a következő tárgyban: További észrevételek a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésről (még nem tették közzé).	Az EGSZB emlékeztet arra, hogy a társadalmilag igazságos átalakulási folyamatok végrehajtását és figyelemmel kísérését szolgáló alapvető irányítási rendszerek egyike az európai szemeszter. Az EGSZB már korábban kijelentette, hogy a szociális jogok európai pillérének az európai szemeszter ciklusa alatti végrehajtása és annak a szociális eredménytáblán keresztül történő nyomon követése a helyes irányba tett lépés ([1]). Úgy véli azonban, hogy nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a környezetvédelmi és a munkaügyi politikák közötti kölcsönhatásra annak érdekében, hogy elősegítsük a fenntartható, minőségi munkahelyek létrehozásának kedvező környezet kialakulását***. A tagállamoknak ezenkívül nemzeti szabályaikkal összhangban biztosítaniuk kell a munkanélküli ellátásokhoz vagy megfelelő minimumjövedelemhez való hozzáférést*** azok számára, akik elveszítik munkahelyüket, és nem tudnak újra elhelyezkedni Meg kell erősíteni a régiók és társadalmi tőkéjük szerepét, az intelligens szakosodást és a humántőke-programot. ([1]) EGSZB-vélemény a következő tárgyban: További észrevételek a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésről (még nem tették közzé).

Indokolás

Mivel a szöveg azokra utal, „akik elveszítik munkahelyüket, és nem tudnak újra elhelyezkedni”, logikusnak tűnik, hogy a „jövedelem” szó a „minimumjövedelemre” utaljon. Ebben az esetben az alkalmazott terminológiának tükröznie kell a véleménytervezet 1.5. pontjában használt megfogalmazást, ahol a „megfelelő minimumjövedelemhez való hozzáférés biztosítása” szerepel. Emellett hivatkozni lehetne a tagállamok munkanélküli-ellátási rendszereire is.

A szavazás eredménye:

Mellette: 79

Ellene: 98

Tartózkodott: 8

3. MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

SOC/718 Energiapolitika és munkaerőpiac

1.9. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekcióvélemény	Módosítás
Az EGSZB úgy véli, hogy a nagyvállalatoknak és a kkv-knak egyaránt fontos szerepet kell játszaniuk az energetikai átalakulás célkitűzésének elérésében***, mivel szigorú feltételeket kell teljesíteniük*** a fenntartható, minőségi foglalkoztatás és a szociális védelem ***előmozdítását***, ***valamint*** az energetikai szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés ***biztosítását illetően*** (például az energiaszegénység ***megelőzése révén***). A kkv-k előtt álló legnagyobb nehézségek kezelése érdekében azonban az EGSZB kéri, hogy folyamatos támogató és segítő szolgáltatásokkal javítsák – gyorsítsák fel és egyszerűsítsék – a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférését szolgáló programokat.	Az EGSZB úgy véli, hogy a nagyvállalatoknak és a kkv-knak egyaránt fontos szerepet kell játszaniuk az energetikai átalakulás célkitűzésének elérésében ***egyrészt azáltal, hogy előmozdítják és biztosítják*** a fenntartható, minőségi ***foglalkoztatást*** és ***így hozzájárulnak*** a szociális védelem ***biztosításához, másrészt azáltal, hogy szerepük lehet*** az energetikai szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés ***biztosításában*** (például ***így hozzájárulva*** az energiaszegénység ***megelőzéséhez***). A kkv-k előtt álló legnagyobb nehézségek kezelése érdekében azonban az EGSZB kéri, hogy folyamatos támogató és segítő szolgáltatásokkal javítsák – gyorsítsák fel és egyszerűsítsék – a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférését szolgáló programokat.

Indokolás

A módosítás célja a szöveg pontosítása, kifejtve, hogy a vállalatok és a kkv-k hogyan járulnak hozzá a fenntartható foglalkoztatás, és ezáltal a szociális védelem biztosításához.

A szavazás eredménye:

Mellette: 76

Ellene: 99

Tartózkodott: 8